

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKŪKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (v. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

4.Aralık.2016, Pazar - Sayfa 1
(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi
Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir
Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Görüntü, Ses kayıtları ve Ders notlarına

www.sifadersleri.com
adresinden ulaşabilirsiniz.

DERS KONUSU:

- 1. BÖLÜM:** Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yüceltmesi
- 3. KISIM:** Resûl-i Ekrem'in Allah Katındaki Üstün Değeri
- 8. FASIL:** Resûl-i Ekrem'in Âhiretteki Üstünlüğü

Arapça Kaynak sf. 258
Türkçe Tercüme, Cilt.1 - sf. 432

٥٠١ - وعن أبي هريرة [رضي الله عنه]: «وَأَكْسَى حُلَّةً مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ ، ثُمَّ أَقُومُ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْخَلَائِقِ يَقُومُ ذَلِكَ الْمَقَامَ غَيْرِي»^(٤).

٥٠٢ - وعن أبي سعيد؛ قال: قال رسول الله ﷺ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَبِيَدِي لَوَاءُ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ ، وَمَا نَبِيٌّ يَوْمُنِي ، آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلَّا تَحْتَ لَوَائِي ؛ وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ وَلَا فَخْرَ»^(٥).

٥٠٣ - وعن أبي هريرة ، عنه ﷺ (١/٥٦): «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ»^(١).

Resûl-i Ekrem Efendimiz, Ebû Hüreyre radiyallahu anhin rivâyet ettiği bir hadiste de şöyle buyurmuştur:

«وَأَكْسَى حُلَّةً مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ، ثُمَّ أَقُومُ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ، لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْخَلَائِقِ يَقُومُ ذَلِكَ الْمَقَامَ غَيْرِي» Cennet elbiselerinden bir elbise giyeceğim. Sonra Arş-ı âlâ'nın sağ tarafında ayakta duracağım. Benden başka, yaratılmışların hiçbirisi o makamda durmayacaktır.”¹

Fahr-i Âlem sallallahu aleyhi ve sellem, Ebû Saîd el-Hudrî radiyallahu anhin rivâyet ettiği hadiste şöyle buyurmuştur:

«أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَبِيَدِي لَوَاءُ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا نَبِيٌّ يَوْمُنِي آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لَوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» Kıyâmet gününde ben Âdemoğlunun efendisi olacağım. Elimde Livâülhamd bulunacak; bunu öğrenmek için söylemiyorum. O gün, Âdem ile diğer peygamberler sancağımın altında olacak. Kabri ilk açılacak kimse de ben olacağım. Bunu da öğrenmek için söylemiyorum.”²

Ebû Hüreyre radiyallahu anhin rivâyet ettiği bir diğer hadiste Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

«أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ» Kıyâmet gününde Âdemoğlunun efendisi ben olacağım. Kabri ilk açılacak kimse ben olacağım. İlk şefâat isteyen; şefâat etmesine izin verilip şefâati ilk kabul edilen de ben olacağım.”³

1. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3611.

2. Tirmizî, Tefsîr 17/18, nr. 3148, Menâkıb 1, nr. 3615; İbni Mâce, Zühd 37, nr. 4308.

3. Müslim, Fezâil 3, nr. 2278; İbni Mâce, Zühd 37, nr. 4308.

Bütün İnsanların En Değerlisi

Abdullah ibni Abbâs radiyallahu anhumânın rivâyetine göre ise Allah'ın Elçisi şöyle buyurmuştur:

«أَنَا حَامِلُ لَوَاءِ الْحَمْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلَا فَخْرَ، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ يُحَرِّكُ حَلَقَ الْجَنَّةِ فَيُفْتَحُ لِي فَأَدْخُلُهَا، فَيَدْخُلُهَا مَعِيَ فَقَرَاءُ الْمُؤْمِنِينَ وَلَا فَخْرَ، وَأَنَا أَكْرَمُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَلَا فَخْرَ»

“Kıyâmet gününde Livâülhamd'i ben taşıyacağım; bunu öğünmek için söylemiyorum. İlk şefâat isteyen ve şefâati ilk kabul edilen de ben olacağım; bunu öğünmek için söylemiyorum. Cennet kapısının halkası- na ilk defa ben vuracağım. Kapı benim için açılacak; Cennet'e benimle birlikte mü'minlerin fakirleri girecek. Bunu öğünmek için söylemiyorum. Ben önce gelenlerin, sonra gelecek olanların en değerlisiyim. Bunu da öğünmek için söylemiyorum.”¹

٥٠٤ - وعن ابن عباس [رضي الله عنهما]: «أنا حاملُ لواءِ الحمدِ يومَ القيامةِ ولا فخرَ ، و[أنا] أَوَّلُ شافعٍ ، وأَوَّلُ مشفعٍ ، ولا فخرَ ؛ وأنا أَوَّلُ مَنْ يحركُ حلقةَ^(٢) الجنةِ ، فيُفتح لي فيدخلها معي فقراءُ المؤمنين^(٣) ، ولا فخرَ ؛ وأنا أكرمُ الأولين والآخرين ، ولا فخرَ^(٤) .

1. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3616; Dârimî, Mukaddime 8, nr. 48.

٥٠٥ - وعن أنس: «أنا أولُ الناسِ يشفع في الجنة ، وأنا أكثرُ الناسِ تبعاً»^(٥).

Enes ibni Mâlik'in rivâyetine göre şöyle buyurmuştur:

“Cennet'teki derecelerin yükseltilmesi için ilk defa ben şefâat edeceğim. Ve ümmeti en çok peygamber ben olacağım.”

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in çeşitli şefâatleri vardır. Bunlardan biri de Cennet'te, mü'minlerin derecelerinin daha fazla yükseltilmesi için yapacağı şefâattir.

٥٠٦ - وعن أنس [رضيَ الله عنه] قال النبي ﷺ: «أنا سيّدُ الناسِ يومَ القيامة؛ وتَدْرُونَ بِمَ^(٦) ذلك؟ يجمعُ اللهُ الأوّلينَ والآخرينَ^(٧)» وذكرَ حديثَ الشفاعة.

Yine Enes ibni Mâlik radiyallahu anhin rivâyetine göre Peygamberler Sultanı Efendimiz şöyle buyurmuştur:

“Kıyâmet gününde insanların efendisi ben olacağım. Ama niçin biliyor musunuz? Allah, bütün insanları bir araya toplayacak...” Hadisin devamında Enes ibni Mâlik, Resûlullah Efendimiz'in mahşerdeki şefâatini anlatmıştır.²

Ebû Hüreyre radiyallahu anhdan rivâyet edildiğine göre Fahr-i Cihan Efendimiz şöyle buyurmuştur:

“أَطْمَعُ أَنْ أَكُونَ أَكْظَمَ الْأَنْبِيَاءِ أَجْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ» “Kıyâmet gününde kendisine en büyük mükâfât verilecek peygamberin ben olacağımı umuyorum.”³

٥٠٧ - وعن أبي هُرَيْرَةَ [رضيَ الله عنه] أنه قال: «أَطْمَعُ أَنْ أَكُونَ أَكْظَمَ الْأَنْبِيَاءِ أَجْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^(٩).

2. Bu hadis Şefâat ve Makâm-ı Mahmûd bahsinde gelecektir bk. I, 450.

3. Taberânî, Müsnedü's-Şâmiyyîn, IV, 298, nr. 3360.

HZ. İBRÂHİM DE, HZ. İSÂ DA ONUN ÜMMETİ OLACAK

Bir başka hadise göre de şöyle buyurmuştur: “Ey Müslümanlar! İbrâhim ve İsâ peygamberlerin kıyâmet gününde sizinle beraber haşredilmesine memnun olmaz mısınız?” Sonra Resûl-i Ekrem sözüne şöyle devam etti: “Kıyâmet günü onların ikisi de benim ümmetimden olacak. Hz. İbrâhim şöyle diyecek: ‘Sen benim duâmsın ve benim soyumdansın; beni de ümmetinin arasına al. İsâ Peygamber’e gelince; bütün peygamberler babaları bir, anaları ayrı kardeşler gibidir. İsâ Peygamber benim kardeşimdir; onunla benim aramda başka peygamber yoktur. İnsanların ona en yakını benim.’”

٥٠٨ - وفي حديث آخر: «أما تَرْضَوْنَ أَنْ يَكُونَ إِبْرَاهِيمُ وَعِيسَىٰ فِيكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟» ثُمَّ قَالَ: «إِنَّهُمَا فِي أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ أَمَّا إِبْرَاهِيمُ فَيَقُولُ: أَنْتَ دَعَوْتِي وَذُرِّيَّتِي، فَاجْعَلْنِي مِنْ أُمَّتِكَ. وَأَمَّا عِيسَىٰ فَالْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ بَنُو عَالَتٍ، أُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى؛ وَإِنَّ عِيسَىٰ أَخِي لَيْسَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ نَبِيٌّ، وَأَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِهِ»^(١).

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (v. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

4.Aralık.2016, Pazar - Sayfa 6
(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi
Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir
Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Bu hadîs-i şerîfteki üç ifâdeyi biraz açalım: Hz. İbrâhim'in Resûl-i Ekrem'e: **“Sen benim duâmsın.”** demesini Peygamber Efendimiz başka bir hadisinde “Ben atam İbrâhim'in duâsıyım.” diye ifâde buyurmuştur.¹ Nitekim bu durum, Hz. İbrâhim ile Hz. İsmâîl'in Kâbe'nin temellerini yükseltirken yaptıkları şu duâda görülmektedir: “Rabbimiz! **Onlara içlerinden bir peygamber gönder de** kendilerine Senin âyetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları günahlardan arındırıp tertemiz yapsın. Çünkü karşı konulmaz kudret sahibi, her işi yerli yerince yapan sadece Sensin!”² Peygamber Efendimiz **“Bütün peygamberler babaları bir, anaları ayrı kardeşler gibidir.”** buyururken, peygamberlerin, Allah'ın birliği (tevhîd) inancını öğretmek ve aynı Allah'a inanmaya dâvet etmek için geldiklerini vurgulamaktadır.

Resûl-i Ekrem'in **“İsâ Peygamber benim kardeşimdir; onunla benim aramda başka peygamber yoktur. İnsanların ona en yakını benim.”** ifâdesini *Sahîh-i Müslim*'deki şu rivâyet açıklamaktadır: Bir gün Nebiyy-i Ekrem Efendimiz: “Ben İsâ Peygamber'e dünyada da âhirette de en yakın olan kimseyim.” buyurunca, ashâb-ı kirâm: “Hangi sebeple Yâ Resûlallah!” diye sordular. O da şöyle buyurdu: “Peygamberler aynı babanın çocuklarıdır; sadece anneleri ayrıdır; onların dîni de birdir. Hz. İsâ ile ikimizin arasında başka peygamber yoktur.”³

Sahîh-i Müslim'de Ebû Hüreyre radiyallahu anh tarafından rivâyet edilen bir hadis şöyledir: Bir gün Resûl-i Ekrem: “Ben İsâ Peygamber'e dünyada da âhirette de en yakın olan kimseyim.” buyurunca, ashâb-ı kirâm: “Hangi sebeple Yâ Resûlallah!” diye sordular. O da şöyle buyurdu: “Peygamberler aynı babanın çocuklarıdır; sadece anneleri ayrıdır; onların dîni de birdir. Hz. İsâ ile ikimizin arasında başka peygamber yoktur.”¹

1. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, IV, 127, 128.

2. Bakara 2/129.

3. Fezâil 145, nr. 2365.

1. Fezâil 145, nr. 2365.

İnsanların Biricik Efendisi

Resûl-i Ekrem'in: "Kıyâmet günü ben insanların efendisi olacağım." buyurması, hem dünyada hem de âhirette onların efendisi olduğunu gösterir. Ancak o, bu sözüyle, kıyâmet gününde insanların efendisi ve şefâatçisinin sadece kendisi olacağını anlatmak istemiştir. Çünkü o gün bütün insanlar ona sığınacak, ondan başka da sığınacak birini bulamayacaklardır.

"Efendi" denince; istek ve ihtiyaçlarını karşılaması için halkın kendisine başvurduğu kimse hatıra gelir. Resûl-i Ekrem Efendimiz, kıyâmet günü herkesin kendisine başvurduğu zaman insanların biricik efendisi olacaktır. O günün efendisi olma konusunda hiç kimse kendisiyle rekâbet edemeyecek ve hiç kimse böyle bir iddiada bulunamayacaktır. Âhîret gününde Cenâb-ı Hakk'ın rakipsiz olduğunu ortaya koyan şu âyet-i kerîme de böyledir: ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ، لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ (Allah Teâlâ sorar): Mülk ve saltanat o gün kimindir? (Bu soruya kimse cevap veremez; yine Kendisi şöyle cevap verir:) Herşeyi kudretine boyun eğdiren tek bir Allah'ın!"²

Dünyada da âhirette de mülk ve saltanat sadece Cenâb-ı Hakk'ındır. Fakat dünyada mülk ve saltanat iddiasında bulunanların o gün böyle bir iddiada bulunacak kudreti kalmayacaktır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem için de durum böyledir; şefâat ümidiyle bütün insanlar ona sığınacak, o da âhirette itirazsız hepsinin efendisi olacaktır.

قوله^(۲): «أَنَا سَيِّدُ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»: هو سيِّدهم في الدنيا ، ويوم القيامة .
ولكن أشار ﷺ لانفراده فيه بالسُّؤْدَدِ والشفاعة دون غيره ؛ إذ لجأ إليه الناس في ذلك ، فلم يجدوا سِوَاهُ.

والسيِّدُ: هو الذي يلجأ الناس إليه في حوائجهم ؛ فكان حينئذٍ سيِّداً مُنفرداً بين البشر ، لم يُزَاحِمْهُ أَحَدٌ في ذلك ، ولا ادَّعَاهُ ؛ كما قال تعالى: ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ [غافر: ١٦].

والمُلْكُ له تعالى في الدنيا والآخرة ، لكن في الآخرة انْقَطَعَتْ دَعْوَى المدَّعِي لِذَلِكَ في الدنيا .
وكذلك لجأ إلى محمدٍ ﷺ جميعُ الناس في الشفاعة ؛ فكان سيِّدهم في الأُخرى دُونَ دَعْوَى .

٥٠٩ - وعن أَنَسٍ [رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ] قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَتَى بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتَحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ؟ فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لَا أَفْتَحُ لِأَحَدٍ قَبْلَكَ» (٣).

Cennet'in Kapısı İlk Defa Ona Açılacak

Enes ibni Mâlik radiyallahu anhdan rivâyet edildiğine göre İki Cihanın Efendisi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

«أَتَبَىٰ بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَسْتَفْتِحُ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ؟ فَأَقُولُ مُحَمَّدٌ، فَيَقُولُ: «Kıyâmet günü Cennet'in kapısına gelip
 kapının açılmasını isteyeceğim. Cennet'in bekçisi (Rıdvân):

'Sen kimsin?' diye soracak. Ben:

'Muhammed'im' diyeceğim. O da:

‘Cennet’in kapısını senden önce kimseye açmamak, onu sadece sana açmak için emir aldım!’ diyecek.”¹

1. Müslim, Îmân 333, nr. 197.

Kevser Havuzu

Havuz hadisini ashâb-ı kirâmdan elli beş kişi rivâyet etmiştir. Kâdî İyâz burada onlardan yirmi yedisinin adını vermiştir. Peygamber Efendimiz, Kevser Havuzu'nu şöyle anlatmıştır:

Abdullah ibni Amr ibni Âs radiyallahu anhumâdan rivâyet edildiğine göre, Fahr-i Cihan Efendimiz şöyle buyurmuştur:

«حَوْضِي مَسِيرَةُ شَهْرٍ، وَزَوَايَاهُ سَوَاءٌ، وَمَاؤُهُ أَبْيَضُ مِنَ الْوَرَقِ، وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنْ الْمِسْكِ، [و] كِيزَانُهُ كَنْجُومِ السَّمَاءِ؛ مَنْ شَرِبَ مِنْهُ لَمْ يَظْمَأْ أَبَدًا»
“Havuzumun büyüklüğü bir aylık yoldur. Dört kenarı birbirine eşittir. Suyu gümüşten beyaz; kokusu miskten güzeldir. Havuzun etrafındaki bardaklar gökyüzündeki yıldızlar kadar çok ve parlaktır. Ondan içen bir daha hiç susuzluk duymayacak.”²

Havuz hadisinin bir benzerini Ebû Zer el-Gıfârî radiyallahu anhu da rivâyet etmiş, orada bu hadisten farklı olarak Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurmuştur:

“Havuzumun uzunluğu Uman ile Eyle arası kadardır. Cennetten çıkan iki oluk dolusu su, oraya gürül gürül akar.”³

Sevbân radiyallahu anhdan da benzeri bir hadis rivâyet edilmiş olup bu hadise göre Peygamber Efendimiz: “Bu olukların biri altından, diğeri gümüşten dir.” buyurmuştur.”⁴

٥١٠ - وعن عبد الله بن عمرو: [قال] قال رسول الله ﷺ (٥٦/ب): «حَوْضِي مَسِيرَةُ شَهْرٍ، وَزَوَايَاهُ سَوَاءٌ، وَمَاؤُهُ أَبْيَضُ مِنَ الْوَرَقِ، وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ، [و] كِيزَانُهُ كَنْجُومِ السَّمَاءِ؛ مَنْ شَرِبَ مِنْهُ لَمْ يَظْمَأْ أَبَدًا»^(٤).

٥١١ - وعن أبي ذرٍّ نحوه؛ وقال: «طوله ما بين عُمان إلى أَيْلَةَ، يَشْخَبُ فِيهِ مِيزَابَانِ مِنَ الْجَنَّةِ»^(١).

٥١٢ - وعن ثوبانَ مثله؛ وقال: «أَحَدُهُمَا مِنْ ذَهَبٍ، وَالْآخَرُ مِنْ وَرَقٍ»^(٢).

2. Buhârî, Rikâk 53, nr. 6579; Müslim, Fezâil 27, nr. 2292.

3. Müslim, Fezâil 36, nr. 2300.

4. Müslim, Fezâil 37, nr. 2301.

۵۱۳ - وفي رواية حارثة بن وهب: «كما بين المدينة وصنعاء»^(۳).

۵۱۴ - وعن أنس: «أيلة وصنعاء»^(۴).

۵۱۵ - وعن ابن عمر: «كما بين الكوفة والحجر الأسود»^(۵).

۵۱۶ وحتى ۵۴۲ - وَرَوَى حَدِيثَ الْحَوْضِ أَيْضاً: أَنَسٌ ، وَجَابِرٌ ، وَسَمُرَةٌ ، وَابْنُ عَمَرَ ، وَعُقْبَةُ بْنُ عَامِرٍ ، وَحَارِثَةُ بْنُ وَهْبٍ الْخُزَاعِي ، وَالْمُسْتَوْرِدُ ، وَأَبُو بَرْزَةَ الْأَسْلَمِي ، وَحُذَيْفَةُ بْنُ الْيَمَانِ ، وَأَبُو أَمَامَةَ ، وَزَيْدُ بْنُ أَرْقَمَ ، وَابْنُ مَسْعُودَ ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ ، وَسَهْلُ بْنُ سَعْدٍ ، وَسُوَيْدُ بْنُ جَبَلَةَ ، وَأَبُو بَكْرٍ ، وَعُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ ، وَابْنُ بُرَيْدَةَ^(۶) ، وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ ، وَعَبْدُ اللَّهِ الصَّنَابِجِي ، وَأَبُو هُرَيْرَةَ ، وَالْبَرَاءُ ، وَجُنْدُبٌ ، وَعَائِشَةُ وَأَسْمَاءُ ابْنَتَا أَبِي بَكْرٍ ، وَأَبُو بَكْرَةَ ، وَخَوْلَةُ بِنْتُ قَيْسٍ^(۷) ،

وغيرهم^(۱).

Sahâbeden Hârîse bin Vehb'in rivâyet ettiği hadise göre Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem, havuzunun büyüklüğünün, "Medine ile Yemen'deki Sana şehri arası kadar"⁵ olduğunu, Enes ibni Mâlik'in rivâyetine göre "Eyle ile Sana arası kadar"¹ olduğunu, Abdullah ibni Ömer'in rivâyetine göre de "Kûfe ile Hacerülesved arası kadar"² olduğunu belirtmiştir.

Havuz hadisini ashâb-ı kirâmdan Enes ibni Mâlik, Câbir ibni Abdillâh, Semüre bin Cündeb, Abdullah ibni Ömer, Ukbe bin Âmir, Hârîse bin Vehb el-Huzâî, Müstevrid ibni Şeddâd, Ebû Berze el-Eslemî, Huzeyfe İbnü'l-Yemân, Ebû Ümâme el-Bâhilî, Zeyd ibni Erkam, Abdullah ibni Mes'ûd, Abdullah ibni Zeyd, Sehl ibni Sa'd, Süveyd bin Cebele, Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, İbni Büreyde, Ebû Saîd el-Hudrî, Abdullah es-Sunâbihî, Ebû Hüreyre, Berâ bin Âzib, Cündeb ibni Abdillâh el-Becelî, Hz. Ebû Bekir'in iki kızı Hz. Âişe ve Esmâ, Ebû Bekre, Kays kızı Havle ve daha başkaları rivâyet etmiştir. Allah hepsinden râzı olsun.

5. Buhârî, Rikâk 53, nr. 6591.

1. Buhârî, Rikâk 53, nr. 6580; Müslim, Fezâil 39, nr. 2303.

2. Tirmizî, Kıyâmet 15, nr. 2445 (muallak olarak). Abdullah ibni Ömer'in rivâyetine göre Resûl-i Ekrem, havuzunun büyüklüğünü belirtmek üzere: "Cerbâ ile Ezruh arası kadardır." buyurmuştur: Buhârî, Rikâk 53, nr. 6577; Müslim, Fezâil 34, nr. 2299.

Peygamber Efendimiz, Kevser Havuzu'nu şöyle anlatmıştır:

“Cennet'te dolaşırken, etrafında inciden yapılmış evlerle çevrili Kevser Irmağı'nı gördüm ve onun hakkında bilgi istedim. Cebrâil bana: “O, Rabbinin sana verdiği ırmağıdır.” dedi. İçine elimi soktum, toprağı burcu burcu kokuyordu; içindeki çakıl taşları da incidendi. Kevser Havuzu'nun hem boyu hem eni birer aylık yol kadardır. Cennet'ten çıkan bir su; biri altın, diğeri gümüş iki oluktan, bu havuzun içine gürül gürül akar. Suyu sütten beyaz, kokusu mis kokusundan güzel, kardan soğuk, baldan tatlıdır. Orada, gökyüzündeki yıldızlar kadar bardak vardır. Ben havuz başına sizden önce varacağım ve orada ümmetimi bekleyeceğim. Havuz başına ben den sonra gelenler onun suyundan içecek ve bir daha susuzluk çekmeyecektir.”³

Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kabristana geldi ve: “Selâm size ey mü'minler diyarı! İnşallah biz de size katılacağız. Kardeşlerimizi görmemizi çok isterdim.” dedi. Ashâb-ı kirâm:

“Biz senin kardeşlerin değil miyiz, yâ Resûlallah?” dediler. Resûl-i Ekrem:

“Sizler benim ashâbımsınız, kardeşlerimiz henüz gelmemiş olanlardır.” buyurdular. Bunun üzerine ashâb:

“Ümmetinden henüz gelmemiş olanları nasıl tanıyacaksınız, ey Allah'ın Resûlü?” dediler. Peygamber Efendimiz:

“Ne dersiniz? Bir adamın alını ak ve ayakları sekili bir atı olsa, yağız ve doru at sürüsü içinde kendi atını tanımaz mı?” diye sordu. Sahâbe:

“Evet, tanır, ey Allah'ın Resûlü.” dediler. Resûl-i Kibriyâ:

“İşte onlar da abdestten dolayı yüzleri nûrlu, el ve ayakları parlak olarak gelecekler. Ben havuzun başına onlardan önce varacağım.” buyurdular.¹

Bir başka hadisinde de şöyle buyurdu:

“Ben, âhirete sizden önce gideceğim ve sizin için hazırlık yapacağım; sizin Allah yolundaki hizmetlerinize şahitlik edeceğim. Buluşma yerimiz Kevser Havuzu'nun yanındır. Ben, şu bulunduğum yerden Kevser Havuzu'nu görmekteyim. Ben, sizin Allah'a şirk koşmanızdan korkmuyorum. Ama dünya hırsıyla birbirinizle didişip çekişmenizden korkuyorum.”²

3. Buhârî, Tefsîr 108/1, nr. 4964-65, Rikâk 53, nr. 6579; Müslim, Fezâil 25-45, nr. 2289-2305; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, III, 115, 191, 207, 231, 232, 289.

1. Müslim, Tahâret 39, nr. 249; İbni Mâce, Zühd 36. nr. 4306.

2. Buhârî, Megâzî 17, nr. 4042; Müslim, Fezâil 31, nr. 2296.